

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

6. října 2015*

„Řízení o předběžné otázce — Zásady rovnocennosti a efektivity — Překážka věci rozsouzené — Vydání bezdůvodného obohacení — Vrácení daní vybraných členskými státy v rozporu s unijním právem — Konečné soudní rozhodnutí ukládající povinnost zaplatit daň neslučitelnou s unijním právem — Návrh na obnovu řízení v případě takového soudního rozhodnutí — Vnitrostátní právní předpisy, které umožňují obnovu řízení s ohledem na pozdější rozsudky Soudního dvora vydané v řízeních o předběžných otázkách pouze v případě konečných soudních rozhodnutí vydaných ve správních věcech“

Ve věci C-69/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunalul Sibiu (Rumunsko) ze dne 16. ledna 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 10. února 2014, v řízení

Dragoș Constantin Târșia

proti

Statul român,

Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, M. Ilešič (zpravodaj), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh a J.-C. Bonichot, předsedové senátů, A. Arabadžev, C. Toader, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: L. Carrasco Marco, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. ledna 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za D. C. Târșiu jím samým,
- za rumunskou vládu R. Raduem a V. Angelescuem, jakož i D. M. Bulancea, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jakož i B. Czech a K. Pawłowskou, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: rumunština.

— za Evropskou komisi R. Lyalem a G.-D. Bălanem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. dubna 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 110 SFEU, článku 6 SEU, článků 17, 20, 21 a 47 Listiny základních práv Evropské unie, jakož i obecných zásad unijního práva.
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi D. C. Târșiu na jedné straně a Statul român (rumunský stát), zastoupeným Ministerul Finanțelor și Economiei (ministerstvo financí a hospodářství), a Serviciul public comunitar regim permise de conducere și înmatriculare a autovehiculelor (místní veřejná služba pro správu řidičských průkazů a registraci motorových vozidel) na straně druhé, ohledně návrhu na obnovu řízení, v němž vydal vnitrostátní soud konečné rozhodnutí, kterým byla D. C. Târșiovi uložena povinnost zaplatit daň, jež byla později prohlášena za neslučitelnou s unijním právem.

Rumunský právní rámec

- 3 Článek 21 zákona č. 554/2004 o správních sporech (Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004) ze dne 2. prosince 2004 (Monitorul Oficial al României, část I, č. 1154 ze dne 7. prosince 2004, dále jen „zákon o správních sporech“), ve znění platném ke dni podání návrhu na obnovu řízení, stanovil:

„1) Proti pravomocným rozhodnutím vydaným orgány, které rozhodují ve správních sporech, lze podat opravné prostředky stanovené občanským soudním řádem.

2) Kromě důvodů stanovených v občanském soudním řádu je důvodem pro obnovu řízení rozpor konečných a pravomocných rozsudků se zásadou přednosti [unijního práva] upravenou v čl. 148 odst. 2, ve spojení s čl. 20 odst. 2 rumunské ústavy, ve znění pozdějších předpisů. Návrh na obnovu řízení se podává do 15 dnů od doručení, ke kterému dojde, odlišně od pravidla obsaženého v čl. 17 odst. 3, na řádně odůvodněnou žádost dotčeného účastníka řízení do 15 dnů od vynesení rozsudku. O návrhu na obnovu řízení se rozhodne bezodkladně a přednostně do 60 dnů od jeho podání.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 4 Dragoș Constantin Târșia, rumunský státní příslušník, koupil dne 3. května 2007 ve Francii ojeté motorové vozidlo. Aby bylo toto vozidlo zaregistrováno v Rumunsku, musel dne 5. června 2007 zaplatit částku 6 899,51 rumunských lei (RON) (přibližně 1 560 eur) z titulu zvláštní daně z osobních motorových vozidel podle článků 214a a 214b daňového zákoníku, ve znění platném v době registrace uvedeného vozidla.
- 5 Vzhledem k tomu, že D. C. Târșia měl za to, že tato daň je neslučitelná s článkem 110 SFEU, podal k Judecătoria Sibiu (soud prvního stupně v Sibiu) návrh na zahájení občanskoprávního řízení s cílem dosáhnout vrácení uvedené daně. Tento soud rozsudkem v neprospěch rumunského státu ze dne 13. prosince 2007 návrhu vyhověl s odůvodněním, že tato daň je v rozporu s článkem 110 SFEU.
- 6 Rumunský stát, zastoupený ministerstvem hospodářství a financí, podal proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek. Rozhodnutím č. 401/2008 občanskoprávní senát Tribunalul Sibiu (krajský soud v Sibiu) omezil vrácení zvláštní daně z osobních motorových vozidel, kterou D. C. Târșia zaplatil, na částku rovnající se rozdílu mezi touto daní a pozdější daní ze znečišťování životního prostředí podle mimořádného nařízení vlády č. 50/2008 o zavedení daně ze znečišťování životního prostředí

z motorových vozidel (Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule) ze dne 21. dubna 2008 (Monitorul Oficial al României, část I, č. 327 ze dne 25. dubna 2008).

- 7 Posledně uvedené rozhodnutí bylo předmětem návrhu na obnovu řízení, který podal D. C. Târșia dne 29. září 2011 k Tribunalulul Sibiu (krajský soud v Sibiu). Dragoș Constantin Târșia požádal na základě ustanovení čl. 21 odst. 2 zákona o správních sporech o zrušení rozhodnutí tohoto soudu č. 401/2008 a dále o to, aby bylo vydáno nové rozhodnutí, a to z toho důvodu, že Soudní dvůr v rozsudku Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219) rozhodl, že článek 110 SFEU brání takové dani, jako je daň ze znečišťování vyplývající z uvedeného mimořádného vládního nařízení č. 50/2008. Dragoș Constantin Târșia má tedy za to, že tím, že kasačnímu opravnému prostředku rumunského státu bylo vyhověno, byla porušena zásada přednosti unijního práva, a že jím zaplacená zvláštní daň z osobních motorových vozidel mu musí být v plné výši vrácena.
- 8 Předkládající soud v této souvislosti uvádí, že procesní pravidla použitelná na občanskoprávní spory neumožňují podat v případě konečného soudního rozhodnutí návrh na obnovu řízení z důvodu porušení unijního práva, třebaže podle procesních pravidel, kterými se řídí správní spory, takový návrh podat lze.
- 9 Za těchto podmínek se Tribunalulul Sibiu (krajský soud v Sibiu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být články 17, 20, 21 a 47 Listiny základních práv Evropské unie, článek 6 SEU, článek 110 SFEU a zásada právní jistoty zakotvená [unijním] právem a judikaturou Soudního dvora vykládány tak, že brání takové právní úpravě, jako je čl. 21 odst. 2 zákona [o správních sporech], který stanoví možnost obnovy řízení v případě vnitrostátních soudních rozhodnutí, pokud došlo k porušení zásady přednosti [unijního] práva, výlučně v rámci sporných správních řízení a který neumožňuje obnovu řízení v případě vnitrostátních soudních rozhodnutí vydaných v rámci jiných než sporných správních řízení (občanskoprávní a trestní oblast), pokud takovým rozhodnutím došlo k porušení téže zásady přednosti [unijního] práva?“

K předběžné otázce

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 10 Rumunská vláda má za to, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřijatelná. Rumunská vláda v tomto ohledu zaprvé tvrdí, že právní vztah mezi D. C. Târșiou a rumunským státem spadá do daňového práva. Procesním právem, které se použije na návrh D. C. Târșii, je tedy procesní daňové právo. Za těchto podmínek, i když návrh na obnovu řízení v souvislosti s rozhodnutím č. 401/2008 byl podán k senátu předkládajícího soudu, příslušnému v občanských věcech, který vydal uvedené rozhodnutí, je tento soud podle rumunské vlády povinen použít procesní pravidla pro správní spory, včetně ustanovení týkajících se důvodu obnovy řízení podle čl. 21 odst. 2 zákona o správních sporech.
- 11 Zadruhé rumunská vláda tvrdí, že D. C. Târșia mohl podat mimořádný opravný prostředek směřující ke zrušení uvedeného rozhodnutí. Tento právní prostředek by umožnil postoupení předmětné věci senátu, který je příslušný ve správních sporech a mohl by použít čl. 21 odst. 2 zákona o správních sporech. Vzhledem k tomu, že rumunský právní řád zaručuje účinný opravný prostředek umožňující zajistit slučitelnost situace D. C. Târșii s unijním právem, není odpověď na předběžnou otázku podle rumunské vlády užitečná pro vyřešení sporu, který probíhá před předkládajícím soudem.

- 12 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance (rozsudky *Fish Legal a Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 30, jakož i *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 13 Konkrétně Soudnímu dvoru nepřísluší, aby v rámci systému soudní spolupráce zavedené článkem 267 SFEU ověřoval nebo zpochybňoval správnost výkladu vnitrostátního práva předkládajícím soudem, jelikož tento výklad spadá do výlučné pravomoci vnitrostátního soudu. Proto musí Soudní dvůr, pokud je mu vnitrostátním soudem předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, vycházet z výkladu vnitrostátního práva, který mu byl poskytnut uvedeným soudem (v tomto smyslu viz rozsudky *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, bod 35; *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 22, a *Logstor ROR Polska*, C-212/10, EU:C:2011:404, bod 30).
- 14 Odmítnutí Soudního dvora rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem je kromě toho možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudky *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 23, a *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 15 Pokud by v projednávaném případě byla přijata argumentace rumunské vlády, že předkládající soud by byl povinen uplatnit procesní pravidla pro správní spory, ačkoliv projednává návrh na obnovu občanskoprávního řízení, znamenalo by to vykládat vnitrostátní právo, k čemuž je však příslušný pouze předkládající soud.
- 16 Podle tohoto soudu přitom čl. 21 odst. 2 zákona o správních sporech, který stanoví možnost obnovy správních řízení soudních, v nichž byla vydána konečná soudní rozhodnutí, není ve věci v původním řízení použitelný, jelikož jde o občanskoprávní věc.
- 17 Z judikatury Soudního dvora kromě toho vyplývá, že pro účely určení pravidel použitelných na vrácení vnitrostátní daně vybrané v rozporu s unijním právem je kvalifikace právních vztahů, vzniklých mezi daňovou správou členského státu a osobou povinnou k dani při výběru takové daně, věcí vnitrostátního práva (v tomto smyslu viz rozsudek *IN. CO. GE'90 a další*, C-10/97 až C-22/97, EU:C:1998:498, bod 26).
- 18 První námitka nepřípustnosti vznesená rumunskou vládou tedy musí být zamítnuta.
- 19 Co se týče námítky nepřípustnosti vyplývající z toho, že ve vnitrostátním právu existují účinné procesní prostředky, které by každopádně umožnily D. C. Târșiovi ve věci uspět, stačí připomenout, že je věcí pouze vnitrostátního soudu, který se ve věci v původním řízení zabývá otázkou možnosti obnovy řízení, v němž bylo na základě občanskoprávní žaloby vydáno konečné soudní rozhodnutí, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se totiž položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (v tomto smyslu viz rozsudky *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 25, a *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 21).
- 20 Vzhledem k tomu, že žádná skutečnost ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, neumožňuje dospět k závěru, že požadovaný výklad unijního práva není pro předkládající soud užitečný, nelze druhou námitku nepřípustnosti vznesenou rumunskou vládou přijmout.

- 21 V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 14 tohoto rozsudku však požadovaný výklad unijního práva musí souviset s předmětem sporu v původním řízení. Svou otázkou se přitom předkládající soud Soudního dvora táže na výklad unijního práva s ohledem na vnitrostátní právní úpravu, která neumožňuje obnovu řízení v případě konečných soudních rozhodnutí vydaných jak v občanskoprávních, tak v trestních věcech, která jsou neslučitelná s unijním právem. Vzhledem k tomu, že ze spisu jednoznačně vyplývá, že věc v původním řízení nemá trestněprávní charakter, je nutné konstatovat, jak uvádí rumunská a polská vláda, že je zjevné, že odpověď Soudního dvora v tomto ohledu nemá žádný vztah k předmětu věci v původním řízení.
- 22 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba konstatovat, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná, s výjimkou části týkající se nemožnosti obnovy řízení, v němž bylo vydáno konečné soudní rozhodnutí v trestní věci, které je neslučitelné s unijním právem.

K věci samé

- 23 Úvodem je třeba připomenout, že ze spisu vyplývá, že D. C. Târșiovi byla soudním rozhodnutím vydaným v rámci občanskoprávního řízení uložena povinnost zaplatit daň ze znečišťování životního prostředí z motorových vozidel, kterou Soudní dvůr v rozsudku Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219), vydaném po dni, kdy se toto soudní rozhodnutí stalo konečným, v podstatě prohlásil za neslučitelnou s článkem 110 SFEU.
- 24 Z ustálené judikatury přitom vyplývá, že nárok na vrácení daní vybraných v členském státě v rozporu s pravidly unijního práva je důsledkem a doplňkem práv přiznaných jednotlivcům ustanoveními unijního práva zakazujícími takovéto daně, jak je vyložil Soudní dvůr. Členské státy tedy v zásadě musí daně vybrané v rozporu s unijním právem vrátit (rozsudky Littlewoods Retail a další, C-591/10, EU:C:2012:478, bod 24; Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, bod 20, jakož i Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, bod 27).
- 25 Mimoto pokud členský stát vybral daně v rozporu s pravidly unijního práva, mají právní subjekty nárok na vrácení nejen neoprávněně vybrané daně, ale rovněž částek zaplacených tomuto státu nebo tímto státem zadržovaných v přímé souvislosti s touto daní. Z toho vyplývá, že zásada ukládající členským státům povinnost vrátit částky daní vybrané v rozporu s unijním právem spolu s úroky vyplývá z unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudky Littlewoods Retail a další, C-591/10, EU:C:2012:478, body 25 a 26, jakož i Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, body 21 a 22).
- 26 Při neexistenci unijní právní úpravy v oblasti vrácení neoprávněně vybraných vnitrostátních daní je na každém členském státu, aby na základě zásady procesní autonomie určil příslušné soudy a upravil procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která daňovým poplatníkům vyplývají z unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudky Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5; Aprile, C-228/96, EU:C:1998:544, bod 18, jakož i Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, bod 31).
- 27 Procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která daňovým poplatníkům vyplývají z unijního práva, však nesmějí být méně příznivé než ty, které se týkají obdobných řízení na základě vnitrostátního práva (zásada rovnocennosti), ani upravené takovým způsobem, aby v praxi znemožňovaly nebo nadměrně ztěžovaly výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity) (v tomto smyslu viz zejména rozsudky Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5; Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, body 31, jakož i Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, bod 32).

- 28 Vzhledem k tomu, že vrácení daně prohlášené za neslučitelnou s unijním právem brání v tomto případě existence konečného soudního rozhodnutí, kterým bylo uloženo zaplacení této daně, je třeba připomenout význam, který má v právním řádu Unie i ve vnitrostátních právních rádech zásada překážky věci pravomocně rozsouzené. Za účelem zajištění jak stability práva a právních vztahů, tak řádného výkonu spravedlnosti je totiž důležité, aby soudní rozhodnutí, která se po vyčerpání možných opravných prostředků nebo po uplynutí lhůt stanovených pro tyto opravné prostředky stala konečnými, již nemohla být zpochybněna (rozsudek *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 58 a citovaná judikatura).
- 29 Unijní právo tedy vnitrostátní soud nenutí k tomu, aby nepoužil vnitrostátní procesní pravidla přiznávající soudnímu rozhodnutí povahu zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené, třebaže by jejich nepoužití umožnilo napravit vnitrostátní stav neslučitelný s tímto právem (rozsudek *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 59 a citovaná judikatura).
- 30 Avšak pokud použitelná vnitrostátní procesní pravidla dávají za určitých podmínek vnitrostátnímu soudu možnost, aby pozměnil rozhodnutí zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené tak, aby byl vzniklý stav slučitelný s vnitrostátním právem, musí být tato možnost v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity využita, jsou-li tyto podmínky splněny, k tomu, aby byl obnoven soulad dotčeného stavu s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudek *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 62).
- 31 S ohledem na výše uvedené úvodní úvahy je třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo, zejména zásady rovnocennosti a efektivity, musí být vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby vnitrostátní soud neměl možnost obnovit řízení, jež vedlo ke konečnému soudnímu rozhodnutí vydanému v rámci občanskoprávního řízení, pokud se ukáže, že toto rozhodnutí je neslučitelné s výkladem unijního práva, který provedl Soudní dvůr po dni, ke kterému se rozhodnutí stalo konečným, třebaže taková možnost existuje u konečných soudních rozhodnutí neslučitelných s unijním právem, která byla vydána v rámci řízení o správní žalobě.

K zásadě rovnocennosti

- 32 Z judikatury připomenuté v bodě 27 tohoto rozsudku vyplývá, že zásada rovnocennosti zakazuje členskému státu, aby stanovil v případě žádostí o vrácení daně založených na porušení unijního práva méně příznivé procesní podmínky, než jaké platí pro podobné žaloby založené na porušení vnitrostátního práva (viz rovněž rozsudek *Weber's Wine World* a další, C-147/01, EU:C:2003:533, bod 104).
- 33 Předkládající soud přitom svou otázkou žádá Soudní dvůr, aby pro účely uplatnění uvedené zásady porovnal opravné prostředky v soudním řízení správním založené na porušení unijního práva a opravné prostředky v občanském soudním řízení založené na porušení tohoto práva.
- 34 Jak uvedl generální advokát v bodě 49 svého stanoviska, tato zásada vyžaduje v tomto ohledu rovné zacházení s nároky vycházejícími z porušení vnitrostátního práva a podobnými nároky vycházejícími z porušení unijního práva, nikoli rovnocennost vnitrostátních procesních pravidel, která se použijí na spory odlišné povahy, jako jsou občanskoprávní spor na jedné straně a správní spor na straně druhé, jako ve věci v původním řízení. Kromě toho zásada rovnocennosti není relevantní v situaci, která se, jako ve věci v původním řízení, týká dvou druhů žalob, jež jsou obě založeny na porušení unijního práva (rozsudek *ÖBB Personenverkehr*, C-417/13, EU:C:2015:38, bod 74).
- 35 Z toho vyplývá, že zásada rovnocennosti nebrání tomu, aby vnitrostátní soud neměl možnost obnovit řízení, jež vedlo ke konečnému soudnímu rozhodnutí vydanému v rámci občanskoprávního řízení, pokud se ukáže, že toto rozhodnutí je neslučitelné s výkladem unijního práva, který provedl Soudní

dvůr po dni, ke kterému se rozhodnutí stalo konečným, třebaže taková možnost existuje u konečných soudních rozhodnutí neslučitelných s unijním právem, která byla vydána v rámci řízení o správní žalobě.

K zásadě efektivity

- 36 Co se týče zásady efektivity, je třeba připomenout, že každý případ, v němž vyvstává otázka, zda vnitrostátní procesní ustanovení znemožňuje nebo nadměrně ztěžuje výkon práv přiznaných jednotlivcům právním řádem Unie, musí být analyzován s přihlédnutím k místu dotčených pravidel v řízení jako celku, k průběhu tohoto řízení a zvláštnostem těchto pravidel u různých vnitrostátních soudních orgánů (v tomto smyslu viz rozsudek *Asturcom Telecomunicaciones*, C-40/08, EU:C:2009:615, bod 39 a citovaná judikatura).
- 37 Z tohoto hlediska je třeba případně zohlednit základní zásady vnitrostátního soudního systému, jako například zásadu ochrany práva na obhajobu, zásadu právní jistoty a řádný průběh řízení (viz zejména rozsudky *Fallimento Olimpiclub*, C-2/08, EU:C:2009:506, bod 27, jakož i *Agrokonsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, bod 48 a citovaná judikatura).
- 38 Jak vyplývá z bodu 28 tohoto rozsudku, Soudní dvůr opakovaně připomněl význam, který má zásada překážky věci pravomocně rozsouzené (v tomto smyslu viz rovněž rozsudek *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 38). Bylo tak rozhodnuto, že unijní právo nevyžaduje, aby soudní orgán musel v zásadě pozměnit své rozhodnutí zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené tak, aby zohledňovalo výklad relevantního ustanovení tohoto práva, který Soudní dvůr přijal až po vydání daného rozhodnutí (rozsudek *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 60).
- 39 V projednávaném případě žádná konkrétní okolnost věci v původním řízení, vyplývající ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, neodůvodňuje jiný přístup, než zvolil Soudní dvůr v judikatuře připomenuté v bodech 28 a 29 tohoto rozsudku, podle něhož unijní právo nenutí vnitrostátní soud k tomu, aby nepoužil vnitrostátní procesní pravidla příznávající soudnímu rozhodnutí povahu zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené, třebaže by jejich nepoužití umožnilo napravit vnitrostátní stav neslučitelný s tímto právem.
- 40 Avšak vzhledem k tomu, že konečné soudní rozhodnutí, kterým bylo D. C. Târşiovi uloženo zaplacení daně, která v podstatě byla později prohlášena za neslučitelnou s unijním právem, bylo přijato soudem, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravným prostředkem, je třeba připomenout ustálenou judikaturu, podle níž z důvodu zejména okolnosti, že porušení práv vycházejících z unijního práva takovým rozhodnutím nemůže být v zásadě předmětem nápravy, nemohou být jednotlivci zbaveni možnosti namítat odpovědnost státu, aby se tímto postupem domohli právní ochrany svých práv (v tomto smyslu viz rozsudky *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 34, a *Traghetti del Mediterraneo*, C-173/03, EU:C:2006:391, bod 31).
- 41 Ze všech výše uvedených úvah plyne, že na otázku je třeba odpovědět tak, že unijní právo, zejména zásady rovnocennosti a efektivity, musí být vykládáno v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, nebrání tomu, aby vnitrostátní soud neměl možnost obnovit řízení, jež vedlo ke konečnému soudnímu rozhodnutí vydanému v rámci občanskoprávního řízení, pokud se ukáže, že toto rozhodnutí je neslučitelné s výkladem unijního práva, který provedl Soudní dvůr po dni, ke kterému se rozhodnutí stalo konečným, třebaže taková možnost existuje u konečných soudních rozhodnutí neslučitelných s unijním právem, která byla vydána v rámci řízení o správní žalobě.

K nákladům řízení

- 42 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Unijní právo, zejména zásady rovnocennosti a efektivity, musí být vykládáno v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, nebrání tomu, aby vnitrostátní soud neměl možnost obnovit řízení, jež vedlo ke konečnému soudnímu rozhodnutí vydanému v rámci občanskoprávního řízení, pokud se ukáže, že toto rozhodnutí je neslučitelné s výkladem unijního práva, který provedl Soudní dvůr Evropské unie po dni, ke kterému se rozhodnutí stalo konečným, třebaže taková možnost existuje u konečných soudních rozhodnutí neslučitelných s unijním právem, která byla vydána v rámci řízení o správní žalobě.

Podpisy.